

Workshop Grenspark Groot Saeftinghe

**Smeden van de drie-eenheid:
Landbouw, Haven en Natuur**

Kennissessie Parkconcepten

Donderdag 14 Januari 2021

Online

vereniging
delta —
metropool

GRENSPARK GROOT
SAEFTINGHE

Programma

Donderdag 14 januari 2021 van 10:00 tot 12:00 uur

Kennissessie: Parkconcepten

Hoe kan een gebied worden georganiseerd als Landschapspark of Landbouwpark, en wat is het verschil? Samen met de partners en streekholders van het Grenspark leren we van twee Vlaamse en twee Nederlandse voorbeelden op het gebied van landschap- en landbouwparken. Hier gaan kwaliteitsproducten, verdienmodellen voor de boer, natuurdoelen, erfgoed en beleving samen. Het Grenspark is mogelijk een kandidaat in de Vlaamse selectie van landschapsparken, maar kan zich als landbouwpark ook goed profileren. Naast tips & tricks van ervaringsdeskundigen, delen Jan Willem van der Schans en Merten Nefs hun ervaringen van internationale parkconcepten, in de discussie over het juiste parkconcept voor Groot Saeftinghe. Stel, je hebt 5 jaar de tijd om onder de rook van de Antwerpse Haven een grensoverschrijdend parkconcept neer te zetten, hoe pak je dat aan? Welk parkconcept en welke ontwikkeling past bij het gebied en de streekholders? Hoe benut je het unieke karakter van het gebied, met de drie-eenheid landbouw, haven en natuur?

09:45

Online Lobby.

10:00

Introductie Grenspark, Richard Rozemeijer en Pieter Jan Meire (Grenspark)

10:15

Recente ontwikkelingen in Nederlandse parkconcepten, Harry Boeschoten (Staatsbosbeheer)

10:30

Leren van Vlaamse en Nederlandse Parken

Tips & Tricks uit vier inspirerende voorbeelden: Voedsellandschap Pajottenland (Frank Nevens), Kempenbroek (Erwin Christis), van Gogh Nationaal Park (Ronald Kramps) en Amsterdam Wetlands (Saline Verhoeven).

11:20

10 min Koffiepauze

11:30

Smeden van de drie-eenheid

Welk concept ligt voor de hand bij het Grenspark, wat zijn de stippen op de horizon en wat de eerste stappen? Panelgesprek met Havenbedrijf (Toon Tessier en Dorien van Cauteren), Agrariër (Harm van Hoeve), Expert Korte Ketens (Jan Willem van der Schans), Streekholder (Marc Pannier) en Zeeuws Landschap (Bopp van Dessel). Gevolgd door een discussie met de andere deelnemers.

12:20

Afsluiting sessie en vooruitblik sessie Korte Ketens en innovatieve landbouwmodellen.

Amsterdam Wetlands

Van Gogh Nationaal Park

Groot Saefthinghe

Kempenbroek

Voedsellandschap Pajottenland

Het Grenspark

is een gebied met een roerige geschiedenis, vanwege de ontpoldering van de Hedwigepolder. Aan de basis van de huidige ontwikkelingen liggen ruimtelijke processen die hier grensoverschrijdend samenkomen: een snelgroeiende wereldhaven, de achteruitgang van de biodiversiteit en grootschalige natuurontwikkeling. De lokale bewoners en boeren maakten de voorbije 30 jaar een enorme gedaanteverwisseling van hun landschap mee. Bekijk in [dit](#) filmpje hoe bijvoorbeeld vleesveehouders experimenteren in openluchtlabo Groot Saeftinghe.

De governance van het [Grenspark](#) is ook vernieuwend, naast internationaal en -regionaal, ook informeel in de vorm van 'streekholders' van beide zijden van de grens, waaronder een netwerk van

agrariërs. Met een horizontale aanpak in een slow proces werkt men samen aan een toekomstperspectief voor deze grensregio.

Samen met u willen zij dit nu (weer) een stap verder brengen. Daarom nodigen de [Community of Practice \(CoP\) Landschap](#) als Vestigingsvoorwaarde en het Grenspark team u uit voor de volgende reeks online kennissessies en workshops. De online kennissessies zijn voor iedereen toegankelijk en gericht op een nationaal publiek. De ontwerp- en intervisiesessies zijn gericht op de partijen in het Grenspark en deelnemers van de Community of Practice.

Wil je meer lezen, download dan de [Grenspark Atlas](#), een samenwerking met o.a. foto's van Theo Baart. Bekijk de [gebiedsvisie](#). Of koop het boek [Grensland](#), door Mark Eker en Henk van Houtum.

Foto Theo Baart

"Onder de rook van de Antwerpse haven gebeurt iets bijzonders. Hier is het Grenspark Groot Saeftinghe in ontwikkeling. Streekholders ontplooiën in dit unieke landschap nieuwe initiatieven, die het gebied aantrekkelijker maken voor bezoekers en om er zelf te wonen en te werken."

Programma Kennissessies en Workshop

Donderdag 14 januari 2021

Kennissessie 1: Parkconcepten

Hoe kan een gebied worden georganiseerd als Landschapspark of Landbouwpark, en wat is het verschil? Samen met de partners en streekholders van het Grenspark leren we van twee Vlaamse en twee Nederlandse voorbeelden op het gebied van landschaps- en landbouwparken. Hier gaan kwaliteitsproducten, verdienmodellen voor de boer, natuurdoelen, erfgoed en beleving samen. Het Grenspark is mogelijk een kandidaat in de Vlaamse selectie van landschapsparken, maar kan zich als landbouwpark ook goed profileren. Naast tips & tricks van ervaringsdeskundigen, delen Jan Willem van der Schans en Merten Nefs hun ervaringen van internationale parkconcepten, in de discussie over het juiste parkconcept voor Groot Saeftinghe. Stel, je hebt 5 jaar de tijd om onder de rook van de Antwerpse Haven een grensoverschrijdend parkconcept neer te zetten, hoe pak je dat aan? Welk parkconcept en welke ontwikkeling past bij het gebied en de streekholders? Hoe benut je het unieke karakter van het gebied, met de drie-eenheid landbouw, haven en natuur?

Donderdag 4 februari 2021 (onder voorbehoud)

Kennissessie 2: Korte ketens en innovatieve landbouwmodellen

Welk landbouwmodellen passen bij een landschap als Groot Saeftinghe? O.a. komen innovatieve landbouwmodellen met gelijktijdige biodiversiteitsverbetering aan bod, uit onze **Landvestors** publicatie.

ca. maart 2021

Ontwerpsessie: Openluchtlabo Grenspark Groot Saeftinghe

ca maart 2021

Workshop en intervisie; De volgende stap samen

Sprekers 14 januari

Richard Rozemeijer
Projectleider
grootschalige
projecten op
het gebied van
gebiedsontwikkeling
Provincie Zeeland

Frank Nevens
Assistant Doctor
en onderzoeker
duurzame landbouw
en voedselsystemen
aan de Universiteit
Gent

Erwin Christis
Projectleider
Kempbroek
bij Regionaal
Landschap Kempen
en Maasland

Pieter Jan Meire
Cördinator
Interregproject
Grenspark Groot
Saeftinghe bij
EGTS Linieland van
Waas en Hulst

Ronald Kramps
Gebiedsmanager
Van Gogh Nationaal
Park bij de Provincie
Noord- Brabant

Harry Boeschoten
Programmadiirecteur
Groene Metropool
bij Staatsbosbeheer

Saline Verhoeven
Programmamanager
en projectleider
regionale
gebiedsontwikkeling
bij Natuurlijke Zaken

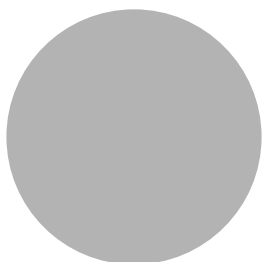
Panel 14 januari

Dorien van Cauterem
Milieudeskundige bij de Haven van Antwerpen
Lid van het discussiepanel

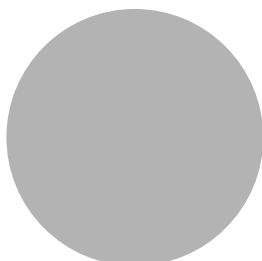
Bopp van Dessel
Interim Directeur van het Zeeuwse Landschap
Lid van het discussiepanel

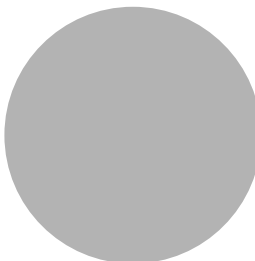
Toon Tessier
Manager gebiedsontwikkeling en hoofdadviseur Milieu beleid bij de Haven van Antwerpen
Lid van het discussiepanel

Jan Willem van der Schans
Medeoprichter van Task Force Korte Keten
Lid van het discussiepanel

Harm van Hoeve
Agrariër en streekholder Groot Saeftinghe
Lid van het discussiepanel

Marc Pannier
Gastheer en Streekholder Groot Saeftinghe
Lid van het discussiepanel

Foto Theo Baart

A white cow with some brown patches is standing in a lush green field. The background shows a line of trees under a clear blue sky. The text 'Inspirerende voorbeelden' is overlaid on the bottom left of the image.

**Inspirerende
voorbeelden**

Foto LucT

Ruimte voor lokale voedselproductie voor de regio en landschappelijke inrichting, natuur en recreatie nemen een belangrijke plaats in in Voedsellandschap Pajottenland nabij het zeer stedelijke Brussel.

Voedsellandschap Pajottenland

Het landschap van het Pajottenland en de Zennevallei bepaalt het karakter van de streek. Door de aanpak om landbouwbedrijven als wezenlijk onderdeel te integreren in dit landschap bij Brussel, kan een verhoging van de ruimtelijke kwaliteit samengaan met een betere voedselzekerheid met korte-ketenlandbouw.

Kempenbroek

Een gebied op de grens van Nederlands en Belgisch Limburg en Noord-Brabant dat ondanks historische drooglegging nog steeds een waterrijk gebied is waar natuur, landbouw en recreatie in elkaar afwisselen.

Het Kempenbroek is een grensoverschrijdend en gevarieerd natuur en landbouwgebied dat door een van nature gebrekkige ontwatering een waterrijk karakter heeft en vele zeldzame dier en plantensoorten huisvest.

Foto Geert Budenaerts

Foto Bob Maciej

"In de geest van Vincent van Gogh, die ten tijde van de opkomende industrialisatie een grote liefde bleef koesteren voor oorspronkelijke natuur, landschap en boerenleven, staat ook in dit Van Gogh NP het evenwicht centraal tussen 'innovatie' en 'authentiek landschap'."

Van Gogh Nationaal Park

Dit eerste zogeheten Nationaal Park 'nieuwe stijl' in Nederland, met een meerwaarde voor de mens, de natuur en de regionale economie, moet doorlopen tot in de steden en dorpen zonder harde grenzen. Het is echter niet geheel nieuw, maar betreft met name een versterking van de natuur en het landschap, met daarbij verbindende routes die het verhaal van Van Gogh beleefbaar maken.

Amsterdam Wetlands

Het polder en moerasgebied ten noorden van de stad Amsterdam. Het deltagebied van Laag-Holland kent maar liefst 12.000 hectare natuurgebied. Deze zijn veelal versnipperd en in handen van verschillende terreinbeheerders. Met een gezamenlijke aanpak waar de agrariërs sterk bij zijn betrokken is er zowel voor de natuur, de recreatie en de landbouw veel winst te behalen.

"Goed afgestemd water- en natuurbeheer en slimme recreatiemogelijkheden, naar draagkracht van het gebied, maken straks van Amsterdam Wetlands de groene achtertuin van steden als Amsterdam, Zaandam en Alkmaar. Actuele klimaatmaatregelen en de productie van gezonde voeding worden hieraan gekoppeld."

Foto Peter Prokosch

In de volgende sessie:
Welke landbouwmodellen passen bij een landschap als Groot Saeftinghe? Vanuit de ervaringen van inspirerende koplopers in Nederland en Vlaanderen, gaan we met het netwerk van agrariërs uit het Grenspark in gesprek.

A landscape photograph featuring a bright blue sky with scattered white clouds. Below the sky is a wide, golden-brown field, likely a harvested crop field. In the foreground, a paved road runs diagonally from the bottom left towards the center. Two cyclists are riding on the road. In the far distance, a line of trees and a cooling tower are visible against the horizon.

Geïnteresseerd in de volgende sessie?

De volgende kennissessie over korte ketens en innovatieve landbouwmodellen staat gepland op 4 februari van 10.00-12.30u. Aanmelden is nog mogelijk via e-mail.

Dit evenement komt tot stand i.s.m.:

Community of practice
'Landschap als vestigingsvoorwaarde'

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

